

גמ"ר 5226/03/20 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר לייבמן

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקווה

06 מאי 2021

גמ"ר 5226-03-20 מדינת ישראל נ' לייבמן

לפני כבוד השופט, סגן הנשיאה ארז נוריאלי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ, עו"ד רויטל גרובס

נגד

אלכסנדר לייבמן

הנאשם

ע"י ב"כ, עו"ד רועי בראון

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בעובדות כתב אישום (במסגרת הסדר טיעון) בארבע עבירות של **גרימת מוות בנהיגה רשלנית**, עבירות לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) (להלן: "**הפקודה**"), ו**נהיגה בקלות ראש בה נחבל אדם** (ריבוי עבירות), לפי סעיפים 62(2)+38(2) לפקודה.
2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 22.12.19 סמוך לשעה 19:30, נהג הנאשם באוטובוס קו 947 של חברת "אגד" מ.ר. 8883101 (להלן: "**האוטובוס**") בכביש 40 מכיוון צפון לדרום.
3. הנאשם החל בנסיעה לאחר שביצע הפסקה בת 10 דקות בלבד לאחר נסיעתו הקודמת, בניגוד לתקנה 168 לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961, ובניגוד לנהלי חברת "אגד". הנאשם לא אכל ושתה באופן סדיר אותו היום.
4. מדובר בכביש דו סטרי בין עירוני, תקין, מהירות הנסיעה המותרת היא 90 קמ"ש. שדה ראיה פתוח למרחק של כ- 200 מטרים. שעת לילה, תאורה תקינה ועובדת היטב.
5. הנאשם נהג בנתיב הימני. סמוך לקילומטר 283 ובהתקרבו לצומת T מרומזר, סטה לנתיב השמאלי ביותר, וממנו סטה חזרה לנתיב הימני ביותר. מיד לאחר מכן המשיך בסטייתו ימינה, משך 14 שניות תמימות, עבר את השול הימני, עלה על גבי המדרכה וחצה אותה לעבר השול, ופגע עם האוטובוס בחלקו הימני קדמי בתחנת אוטובוס עשויה בטון, שאינה תחנת עצירה של קו זה (להלן: "**התאונה**").
6. כתוצאה מהתאונה, חדרה קורת גג התחנה העשויה בטון לאוטובוס ופגעה בנוסעים אשר ישבו בשורות הראשונות מצד ימין. הנאשם המשיך בנסיעתו עד אשר נעצר לאחר כמה עשרות מטרים, על המדרכה.

7. כתוצאה מהתאונה ועוצמת הפגיעה, נהרגו במקום הנוסעים ורוניקה פיליפ ז"ל, היילי ויינברג ז"ל, יוסף קהלני ז"ל וברטה שוורץ ז"ל (להלן: "המנוחים"). לנוסעת ווהב מאירה נגרמו חבלות, שבר בעמוד השדרה ודימום מוחי. לתשעה נוסעים נוספים נגרמו חבלות קלות יחסית ו/או כאבים.
8. במעשיו האמורים ובנהיגתו הרשלנית גרם הנאשם למותם של המנוחים ולחבלתם של עשרה נוסעים נוספים, בהם פציעות קשות לפצועה אחת.
9. בתיק זה החלה שמיעת פרשת התביעה ולאחר שהחל הליך שמיעת ההוכחות, ובטרם הסתיים, ביום 9.12.20 הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון (ר' ת/1). הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, לפיהן נהג נהיגה רשלנית, לא אכל, לא שתה ונח כנדרש לפני נסיעתו, סטה מנתיב נסיעה מבלי שדבר הפריע לנסיעתו או גרם לו לעשות כן, לא בלם בזמן ולא מנע את פגיעת האוטובוס בתחנה ולא נהג כפי שנהג מן המניין היה נוהג באותן הנסיבות.
10. על פי ההסדר, טוענת המאשימה לעונש ראוי של 5 שנות מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים, ואילו ההגנה טוענת לקביעת מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 4 שנות מאסר בפועל, קציבת עונש הפסילה וכן עתר בא כוח הנאשם להימנע מלהטיל ענישה כלכלית.

ראיות לעונש:

11. בפתח הדיון שנקבע לטיעונים לעונש, העידו בני משפחתם של המנוחים, והוגשו תצהירי נפגעי עבירה (ת/3).
12. העיד אלי ויינברג, בעלה של המנוחה היילי ויינברג ז"ל. בדבריו תיאר את אשתו המנוחה, וכיצד שינתה התאונה את חייו מקצה לקצה. עוד תיאר בכאב את השפעותיה הקשות וחוסר יכולתו לשקם עצמו, הבדידות הנוראה ותחושת הפספוס והכאב שאינן נותנות מנוח. עד התביעה ביקש מבית המשפט לעשיית צדק.
13. הוגש תצהיר נפגע עבירה שנכתב בידי פאולין שביץ, אמה של היילי ויינברג ז"ל, אשר אף ממנו ניכר כאבה הרב, הקושי והחוסר הממלאים את המשפחה כולה.
14. הוגש תצהיר נפגע עבירה שנכתב בידי אלן שביץ, אביה של היילי ויינברג ז"ל, בו תיאר את הכאב והאובדן העצומים הכרוכים באיבוד ביתו.

15. העידה איריס סיאס, בתו של המנוח יוסף קהלני ז"ל. כאבה הרב ניכר לעין כל. בדבריה סיפרה על חייו ועל משפחתו של אביה. תיארה את חייו השמחים שנלקחו והחלל העצום שנפער בה.

16. הוגש תצהיר נפגע עבירה מאת ברוך שוורץ, בעלה של ברטה שוורץ ז"ל. בדבריו תיאר את ניסיונותיו לחלץ את אשתו משברי האוטובוס וכיצד לא עלה הדבר בידו עקב הבטון שכיסה אותה.

תסקיר שרות המבחן

17. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר שרות המבחן ביום 19.3.21, ממנו עולה כי הנאשם בן 45, יליד ברית המועצות, נשוי ואב לילד בן 14. הנאשם התגייס לשירות קבע ועבד בתור נהג ביטחון במשך 7 שנים. לאחר שחרורו מהצבא עבד כנהג משאית במשך עשר שנים, ומזה כשנתיים וחצי כנהג בחברת "אגד". עיון בחוות הדעת ממעסיקתו, שהוגשה על ידי הנאשם לשירות המבחן, מלמדת כי עובר להעסקתו בחברת "אגד" עבר הנאשם מבחנים, הכשרה וקורסים, בהתאם לנהלי החברה. עוד עולה כי לאורך העסקתו הקפיד הנאשם על כללי המשמעת והנהלים, והתנהל באופן מקצועי וחיובי. אין לחובתו הרשעות פליליות קודמות. לחובתו 13 הרשעות תעבורה קודמות, בהן הרשעה אחת משנת 2018 בגין עצירת רכב 12 מטר מצומת, יתר העבירות התיישנו.

18. אשר לנסיבות התרחשות התאונה, מסר הנאשם לשירות המבחן כי נהג במסלול המוכר לו מנסיעות קודמות, וכי הנסיעה התארכה עקב עומסים. עוד מסר כי אינו זוכר דבר מהתאונה עצמה, אם כי לדבריו חש לחצים באוזניים ובשלב מסוים התעלף ולכן סטה מהנתיב. הנאשם שלל אפשרות כי נרדם וזכר כי העלה נוסע לאוטובוס, דקות ספורות עובר לתאונה. לצד זאת, הנאשם נטל אחריות על התרחשות התאונה, שלל נהיגה במהירות מופרזת או כי היה עסוק בטלפון נייד. הנאשם ביטא תחושות עמוקות של צער וחרטה על מותם של המנוחים.

19. שירות המבחן התרשם כי לאחר התאונה התדרדר מצבו הנפשי, והוא אושפז בבית חולים. דווח על ירידה בתפקוד ומחשבות אובדניות. לאחר תקופה, חל שיפור מסוים במצבו תחת טיפול תרופתי. הנאשם אף שולב בטיפול פסיכולוגי מטעם קופת החולים, לאחר שדיווח על קשיי שינה, עצבנות, ותופעות נוספות. שירות המבחן מעריך כי התאונה לא נבעה מדפוסי התנהגות בעייתיים או כתוצאה מהתנהגות פורעת חוק. עוד התרשם שירות המבחן, כי התאונה הובילה לשבר בחייו של הנאשם, המלווה אותו עד היום. ההתרשמות היא כי הנאשם בעל מוסר גבוה וערכים חיוניים בכל הנוגע לציות לחוק, מבין את השלכות

מעשיו ומביע צער עמוק בנוגע לתאונה ולהשלכותיה. ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע עבורו. לאור האמור, המלצת שירות המבחן היא לשלבו בקבוצה טיפולית בשירות המבחן והגשת תסקיר משלים בו תפורט הענישה המוחשית המומלצת. לא מצאתי כי בנסיבות העניין יש לקבל תסקיר משלים בעניינו של הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש:

20. **ב"כ המאשימה** הדגיש בטיעונו כי הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בארבע

עבירות של גרם מוות בנהיגה רשלנית, ונהיגה בקלות ראש בה נחבל אדם - ריבוי עבירות. בנהיגתו וברשלנותו גרם הנאשם לתאונה מחרידה בה קיפחו את חייהם ארבעה אנשים. ב"כ המאשימה טען לעונש ראוי של 5 שנות מאסר בפועל, פסילה לצמיתות על כלל סוגי הרכב, מאסר מותנה, פסילה מותנית ופיצוי הולם למשפחות. ב"כ המאשימה הדגיש כי הנאשם לא השכיל לנצל את ההפסקה המגיעה לו בין הנסיעות, ושחובה עליו לנצלה על פי הנהלים והחוק. לדבריו, הערך שנפגע ממעשיו של הנאשם הוא קדושת החיים. אשר לתסקיר החיובי שהוגש על ידי שירות המבחן, נטען כי רוב הנאשמים במקרים דומים הינם אנשים נורמטיביים ועל כן אין הנאשם יוצא דופן במובן זה, ואין להקל בשל כך בעונשו.

21. **ב"כ המאשימה** הדגיש כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, לפיהן סטה ללא סיבה

מנתיב נסיעתו, סטייה שנמשכה כ - 14 שניות. נוכח פרק זמן ממושך זה, על רף הרשלנות להיקבע כגבוה. הודגשה אחריותו המוגברת של הנאשם נוכח היותו נהג רכב ציבורי כבד ונהג מקצועי, המסיע נוסעים. ב"כ המאשימה ביקש להפנות לפסיקה של מותב זה (גמ"ר 2315-12-19 **מדינת ישראל נ' כהן** - שאינו חלוט), שם, עסקינן בנהג משאית שהתכופף להרים סיגריה אגב נהיגתו, סטה לצד הדרך ופגע ברכב שחנה בשול. באותו מקרה נהרגו שלושה אנשים ונפצעה אחת. לדבריו, שם הרשלנות הגבוהה שנקבעה הייתה תחומה לפרק זמן קצר יחסית - הרמת סיגריה, ואילו במקרה שלפנינו מדובר ברשלנות נמשכת לפרק זמן ממושך, כ - 14 שניות. על כן, כך נטען, המקרה שלפנינו חמור אף יותר ועל מידת הרשלנות להיקבע כגבוהה. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה דומה (ר' למשל: עפ"ת 6532-03-12, שם נקבע כי לנהג היו 14 שניות להבחין במשאית ולהסיט את רכבו. במקרה זה נגזרו על הנאשם 4.5 שנות מאסר, פסילה לצמיתות מלנהוג על רכב ציבורי ו - 20 שנות פסילה לכל סוגי הרכב). אשר למתחם, נטען לקיומו של מתחם ענישה הנע בין 4 שנות מאסר ועד 5 שנות מאסר.

22. **ב"כ הנאשם** הביע צער עמוק של הנאשם על התאונה ותוצאותיה. לדבריו הנאשם

ומשפחתו מתייסרים עד ליום זה על התאונה ותוצאותיה הקשות. ב"כ הנאשם מסר כי מדובר בנאשם כבן 45, אשר שירת שירות צבאי מלא, קיבל אותות הצטיינות, עובד מסור ורציני. הודגשו נסיבות חייו. לדבריו, אין לייחס לנאשם מידת רשלנות גבוהה בשל העובדה כי הנאשם לא ביצע עבירות נהיגה נלוות וכי אין מדובר בנהיגה פרועה. ב"כ הנאשם ביקש להדגיש כי מדובר בנאשם שהנו נהג זהיר, אשר נהג בעשר השנים האחרונות מידי יום ביומו, כאשר מיוחסת לו עבירת ברירת קנס אחת בלבד. לדבריו, לאחר התאונה סבל הנאשם מקשיים נפשיים, אושפז בבית חולים ומצוי בחרדה ובדיכאון. לדבריו, מדובר באדם מוסרי, ערכי ונורמטיבי, אשר נענש בייסורים קשים מאז התאונה. עוד ביקש, לשקול את עברו התעבורתי, נטילת האחריות, נסיבות חייו, התסקיר החיובי והעובדה כי מדובר ברשלנות רגעית. ב"כ הנאשם עתר לקבוע כי מתחם הענישה נע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 4 שנות מאסר בפועל. ולקציבת עונש הפסילה בין 10 ל - 20 שנה, שכן נהיגה הוא המקצוע בו עסק הנאשם רוב חייו, וביקש להימנע מרכיב עונשי כלכלי.

23. **הנאשם** פנה למשפחת המנוחים, השתתף בצערם והביע חרטה. הנאשם לקח אחריות על התאונה אך מסר כי לא התרשל בנהיגתו, לא ביצע עבירות נלוות ולא הרגיש עייפות. לדבריו התעלף, ואינו זוכר דבר מאירוע התאונה. עוד מסר כי מאז התאונה חייו נהרסו, מצבו הנפשי קשה, סובל מסינדרום וחרדות ומקבל טיפול תרופתי. הנאשם ביקש את התחשבות בית המשפט לאור נסיבותיו האישיות והמשפחתיות.

24. הוגשו תעודות הצטיינות של הנאשם שהתקבלו במסגרת שירותו בצבא קבע. הוגש מכתב מבנו של הנאשם. עוד הוגשו מסמכים רפואיים, אשר מפאת צנעת הפרט, לא יפורטו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

25. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעיקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40 ג (א) לחוק העונשין, שהינו יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ובנסיבות ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

26. על מנת ליישם עיקרון זה על בית המשפט להתחשב בשלושה פרמטרים: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מידת אשמו של הנאשם ומידת הנזק שנגרם או צפוי היה להיגרם

מהעבירה שבוצעה, כמו כן יתחשב בית המשפט במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט.

27. לאחר קביעת מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים אשר יוטל על הנאשם, וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו

28. גרימת מוות בנהיגה רשלנית, מזעזעת את אמות הסיפים. היא פוגעת בערך המקודש של קדושת החיים, מפרקת משפחות והשלכותיה על כל המעורבים הרסנית. במקרה שלפני מדובר בפגיעה קשה במיוחד, שתוצאותיה הרסניות וקשות מנשוא.

29. הפסיקה מאוחדת בדעה, כי הענישה הראויה המוטלת על מי שגורם ברשלנותו למותו של אדם בתאונת דרכים, מטרתה להילחם בנגע תאונות הדרכים ונועדה על ערך קדושת החיים. ברע"פ 2996/13 נייאזוב נ' מדינת ישראל נקבע: **"הם משקפים את הצורך במאבק בקיפוח חיי אדם בדרכים, המהוה, למרבה הצער, תופעה שכיחה במחוזותינו, ומדיניות הענישה משקפת את היחס לקדושת חיי אדם. האמת תורה דרכה, כי הענישה במקרי גרימת מוות ברשלנות בגדרי תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסקינן ככלל בנאשמים נורמטיביים שמעדו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש וראשונה, וברמה עילאית, של משפחת הקרבן שקופדו חייו בשל רשלנות; אליה נכמר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחתו, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ומאמינים אנו איפוא כי הנאשמים מתייסרים אף הם..."**

מידת הרשלנות

30. קביעת רף הענישה תיקבע על פי מידת רשלנותו של הנאשם. לצורך קביעת רמת הרשלנות יש לבחון את נסיבות התרחשות התאונה, בין היתר: האם מדובר ברשלנות רגעית או רשלנות נמשכת, והאם התלוו לרשלנות זו עבירות תעבורה נוספות. עוד התייחסו בתי המשפט, למספר הנפגעים כאלמנט לקביעת העונש.

31. בע"פ (ת"א) 40285-10-15 **מדינת ישראל נ' פישמן**, (לא פורסם, מיום 21.12.15)

נקבע, כי מתחם הענישה בעבירת גרימת מוות ברשלנות בתאונת דרכים, אינו מקשה אחת ויש לבדוד מתחמים לפי רמת הרשלנות [ערעור לבית המשפט העליון נדחה ברע"פ 501/16 פישמן נ' מדינת ישראל, לא פורסם (מיום 14.2.16)]

32. כידוע, ל"דרגת הרשלנות", ישנה השפעה ניכרת על מלאכת גזירת העונש בעבירות של גרם מוות בנהיגה רשלנית (ראה, רע"פ 449/15 אבו קוידר נ' מ"י, הש' א. שהם, 21.1.15).

33. במקרה שלפני, על אף תנאי הכביש והראות הטובים, סטה הנאשם לימין הדרך, עלה על המדרכה, חצה אותה לעבר השול והתנגש בתחנת אוטובוס העשויה בטון.

34. סטיית הנאשם מנתיב נסיעתו גרמה לתאונה.

35. במהלך פרשת התביעה שנוהלה עד הודיית הנאשם בעובדות כתב האישום, הוגש לעיון בית המשפט סרטון המתעד את התאונה. צפייה בסרטון מלמדת על אופן התרחשות התאונה כמו גם על מידת הרשלנות ועומקה. בסרטון (ת/20), נראה האוטובוס נוסע בנתיב הימני, סטה לנתיב השמאלי למשך פרק זמן לא מבוטל, סטייה ארוכה וממושכת, ואז סטה ימינה עד שפוגע בעוצמה בתחנת האוטובוס. הכביש ריק כמעט לגמרי, ולא נראית לעין אף סיבה לסטיית האוטובוס.

36. אשר למידת הרשלנות בנהיגה במהלכה סטה נהג מנתיב הנסיעה לשולי הכביש, יפים דבריו של בית המשפט בעפ"ג (מחוזי ת"א) 26904-04-14 מדינת ישראל נ' תומר זוהר (פורסם בנבו, 02.07.2014): "המערער ככל הנראה לא הבחין בו (במנוח) ומכל מקום לא נהג תוך התחשבות בנתון זה וסטה לשול מסיבה שאיננה ידועה ואיננה ברורה. סטייה לשול ככלל - יכולה להיעשות רק במקרי מצוקה, שעל-כן הנהיגה כולה צריכה להיות תוך הקפדה על אי ירידה אליו".

37. בעניין תומר זוהר שהוזכר לעיל, אף נקבע כי: "בתיקי התאונות ככלל וגרימת מוות ברשלנות ביניהם מדובר תמיד ברשלנות רגעית, שהרי אין מדובר במעשים מתוכננים. תאונות דרכים טיבן וטבען שהן נגרמות במשך שניות ספורות ולא מעבר לכך. כיוון שכך הביטוי רשלנות רגעית גם אם הוא נכון לענין מימד הזמן שמדובר בו, איננו תוחם את גבולותיה של היקף הרשלנות ואיננו מצביע על כך שמדובר ברשלנות קלה". כך הוא במקרה שלפני.

38. עסקינן באירוע אחד, בו נהג הנאשם, נהג אוטובוס "אגד" וברשלנותו סטה ממסלולו, והתנגש בתחנת אוטובוס. הנאשם גרם למותם של ארבעה מנוחים ולפציעתם של עשרה מעורבים בתאונה,

כאשר למעורבת אחת פציעות קשות ומשמעותיות. לעבירה החמורה לכשעצמה של גרם מוות ברשלנות, לא נלוו עבירות אחרות כגון נהיגה במהירות מופרזת, עיסוק בטלפון בזמן נהיגה או נהיגה בשכרות. הערך, בעל החשיבות העיקרית שנפגע כתוצאה ממעשיו של הנאשם הוא קדושת חיי אדם ושלומם.

39. מדובר בנאשם שהינו נהג מקצועי, על אוטובוס, שהנו רכב כבד, ובו נוסעים.

40. ב"כ הנאשם טען לקיומה של רשלנות רגעית, ובפרט כאשר לא ביצע הנאשם עבירות נלוות, ונהיגתו עובר לתאונה הייתה זהירה ואחראית. אינני מקבל טענתו זו. מעשיו של הנאשם אינם מהווים 'רשלנות רגעית' - נהפוך הוא. הנאשם טען לפני שירות המבחן, ואף לפני במעמד הטיעון לעונש, כי אינו זוכר את שאירע בתאונה, וכי למעשה התעלף. אינני מקבל טענה זו. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום. העובדות בהן הודה הנאשם מדברות בעד עצמן: **"הנאשם... סטה לנתיב הנסיעה השמאלי ביותר... וממנו התחיל לסטות לנתיב הימני ביותר.. וזאת מבלי שדבר הפריע להמשך נסיעתו"** (ר' סעיף 7 לכתב האישום). משהודה הנאשם בעובדות, הן הנותנות, בעניין זה, יפים דברי בית המשפט העליון בע"פ 8314/03 רג'אח שיהד בן עווד נ' מדינת ישראל: **"...מנהג חדש בא למדינה, שנאשמים מודים בכתב אישום המוגש נגדם- בין לפני תיקונו של כתב האישום בין לאחר תיקון בו- ובטיעון לגזר הדין מבקשים הם להסתמך על ראיות שלא הובאו כלל לביהמ"ש בעת הכרעת הדין ואשר עניינם בארוע העבירה. מנהג זה ראוי לשרשו מהליכי ביהמ"ש. הודאה בעובדות המתוארות בכתב אישום פירושה הוא שאותן עובדות הן המהוות תשתית לגזר הדין שיגזר על הנאשם"**.

41. לפיכך, משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום, ומשזנח טענתו לפיה "התעלף", מנוע הוא מלטעון טענה זו כעת, ולפיכך, אין בידי לקבלה. אציין, כי במהלך שמיעת הראיות, ובטרם הודה הנאשם במסגרת הסדר הטיעון, הוגשה לתיק בית המשפט חוות דעת מומחה מטעם ההגנה (אך לא סומנה כמוצג) ואולם המומחה מטעם ההגנה לא העיד כלל. לפיכך, אינני נותן כל משקל לחוות דעת מומחה זו. מעבר לנחוץ, אציין כי לא הוגשו מסמכים רפואיים לבית המשפט שיש בהם כדי לתמוך בטענה זו, ומכאן, שאין מקום להתחשב בה.

42. מדובר בנהג מקצועי, חב חובת זהירות מוגברת להולכי הרגל ולמשתמשים נוספים בדרך. בעניין זה נקבע ברע"פ 698/14 אלג'בור נ' מדינת ישראל, (מיום 25.3.14): **"...המבקש הוא נהג מקצועי, ממנו נדרשת רמת זהירות גבוהה במיוחד. בנוסף, ניתן דגש מיוחד לעובדה שהמבקש נהג**

במשאית, שהיא רכב כבד ומסוכן, מעצם טיבו וטבעו. כבר נפסק על ידי בית משפט זה, ועמד על כך גם בית המשפט לתעבורה, כי: "כל רשלנות בנהיגה ברכב כבד, כשלעצמה, היא חמורה. שכן, זהו כלי קטלני, שפגיעתו עלולה לגרום לתוצאות קשות ביותר, והא מחייב את הנהגים בו לנהוג ברמה מקצועית גבוהה ובזהירות מיוחדת..." (שם, פסקה 13 לפסק הדין).

43. במקרה שלפני, וזאת יש לזכור, הורשע הנאשם על פי הודייתו בעבירות של גרם מוות ברשלנות. סטיית הנאשם מנתיב נסיעתו נאמדת בכ - 14 שניות המהוות, פרק זמן ארוך. בהינתן עובדות כתב האישום והודייתו של הנאשם בהן, נסיבות התאונה ותוצאותיה, ויתר הנסיבות שפורטו, לרבות מקצועו של הנאשם והאחריות המוגברת בה חב בשל כך, ונוכח כל האמור לעיל, אני קובע כי מדובר במידת רשלנות גבוהה במיוחד.

קביעת מתחם העונש ההולם

44. בע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל קבע בית משפט העליון קווים מנחים בעניין מדיניות הענישה (ר' גם רע"פ 4880/07 קוסה נ' מדינת ישראל):

א. **האחד**, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה.

ב. **השני**, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם על ידי אנשים נורמטיביים.

ג. **השלישי**, אמת המידה הנחזית הקובעת בעבירה זו נעוצה היא במידת הרשלנות.

45. ברע"פ 9454/12 טקאטקה נגד מדינת ישראל נקבע כי: "יודגש, כי בית משפט זה קבע, לא אחת שעל מנת לבער את נגע תאונות הדרכים מן הראוי להשית על הנהגים המורשעים בגרימת מוות ברשלנות בנסיבות אלו, עונש מאסר לריצוי בפועל ופסילת רישיון לתקופה ממושכת... וזאת על אף נסיבותיהם האישיות..."

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירת גרם מוות ברשלנות:

46. ככלל, מדיניות הענישה הראויה בעבירות של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות, הינה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג וברח במסגרת המאבק בתאונות הדרכים. (ראו: רע"פ 8576/11 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 05.02.12); ראו גם: דנ"פ 1391/12 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.02.12); וגם: רע"פ 2996/13 **ניאזוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.06.14); ראו גם: ע"פ 4441/13 **פלונית נ' מדינת ישראל** (14.08.14) וכן גם ברע"פ 5047/18 **בלאל נגד מדינת ישראל**).

47. להלן התייחסות למספר גזרי דין מהם ניתן ללמוד על רמת הענישה הנהוגת בנסיבות דומות:

א. ברע"פ 4832/18 **חסן אלגדאמי נ' מדינת ישראל** (12.07.18) הנאשם סטה מנתיב נסיעתו תוך ניסיון התחמקות מפגיעה במערבל בטון בשול הדרך ופגע ברכב, גרם למותו של המנוח ולפגיעות גוף של שני נוסעים נוספים, על הנאשם נגזרו 20 חודשי מאסר בפועל ו- 12 שנות פסילה, לצד רכיבי ענישה נוספים.

ב. ברע"פ 2384/18 **דורה נ' מדינת ישראל** (21.05.18) סטה הנאשם מנתיב נסיעתו ופגע ברוכב אופניים, נקבעה רשלנות גבוהה - בשל עייפות. מדובר בחייל בשירות סדיר. על הנאשם נגזרו 13 חודשי מאסר בפועל ו- 15 שנות פסילה.

ג. ברע"פ 5263/14 **זוהר נ' מדינת ישראל** (8.9.14) סטה הנאשם מנתיב נסיעתו, ופגע במנוח אשר החליף תקר בגלגל בשול, ביהמ"ש המחוזי קבע כי מדובר ברשלנות חמורה, אף אם היא הייתה רגעית, היו תנאי ראות טובים, מזג אוויר טוב, ושדה ראייה פתוח 200 מ' לפנים. על הנאשם נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל, שנה מאסר על תנאי למשך 3 שנים, 10 שנות פסילה בפועל ופיצוי למשפחת המנוח.

ד. בע"פ 23713-12-10 **פיוטר זילברמן נ' מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (16.03.11), הורשע המערער בגרימת מוות ברשלנות תוך סטייה מנתיב נסיעה. בית המשפט המחוזי קבע כי משסטה המערער מנתיב נסיעתו בכביש בין עירוני דו מסלולי, אשר נהיגה בו מחייבת ערנות מתמדת לכל אורך הנהיגה, חטא ברשלנות שאינה קלה. בית המשפט המחוזי ציין את נסיבותיו האישיות של הנאשם כאדם נורמטיבי, מהנדס תוכנה בחברת היי-טק, מצבו הנפשי

הקשה, חרטתו הכנה, ועברו התעבורתי הקל, אך הותיר על כנו את עונש שנקבע על ידי בית המשפט השלום, 15 חודשי מאסר בפועל ופסילה בפועל למשך 10 שנים.

ה. עפ"ג (ב"ד) 20491-10-16 **סקיק נ' מדינת ישראל**, מיום 1.2.17, הורשע נאשם אשר נהג במשאית כבדה עם גרור, סטה לנתיב הנגדי ופגע ברכב במסלול הנגדי וגרם למות הנהגת ולפציעתו הקשה של בנה. בית המשפט קבע כי הנאשם התרשל ברשלנות בדרגה בינונית עד גבוהה וזאת היות והוסכם כי הסטייה לנתיב הנגדי לא הייתה רגעית אלא נמשכה מספר שניות. בית המשפט קבע כי מתחם העונש נע בין 9-24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם אב לשמונה קטינים, מפרנס עיקרי בעל נסיבות אישיות מורכבות. עברו התעבורתי בהתחשב בהיותו נהג מקצועי אינו מכביד וכולל 33 הרשעות, כולן מסוג ברירת משפט. שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית אך התרשם כי מדובר באדם נורמטיבי. בית המשפט השית על המערער 15 חודשי מאסר, פסילה למשך 10 שנים, פסילה מותנית ופיצוי על סך 30,000 ₪ למשפחת המנוחה.

ו. ברע"פ 3714/15 **מלר נ' מדינת ישראל**, מיום 8.6.15, ערערה הנאשמת על חומרת העונש. מדובר בנאשמת אשר פגעה ברכב אופניים שנסע על השול וגרמה למותו. חרף העובדה שהנאשמת הייתה בהריון בסיכון גבוה ונשאה ברחמה תאומים לאחר שנים רבות של טיפולי פוריות, ועל אף המלצת שירות המבחן קבע בית המשפט כי מצבה אינו מצדיק חריגה ממתחם הענישה והטיל עליה 15 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור ועונשה הועמד על 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל ופסילה בפועל למשך 13 שנים.

ז. בע"פ 1581-08-13 **מוחמד אלגבור נ' מ.י.** [פורסם בנבו] סטה הנאשם, נהג רכב משא כבד, שמאלה לנתיב הנסיעה הנגדי ופגע ברכב פרטי שנסע מולו. נוסעי הרכב, חמישה במספר, נספו כולם כתוצאה משריפה שפרצה ברכב בעקבות ההתנגשות. על הנאשם נגזרו חמש שנות מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי הפחית לארבע שנות מאסר בפועל, ופסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 20 שנים.

ח. רע"פ 5775/15 **יעקב וייצמן נ' מדינת ישראל** ([פורסם בנבו] 12.1.16) המערער נהג אוטובוס, הורשע בנהיגה רשלנית שגרמה למותם של ארבעה נוסעים וחבלתם של שישה נוסעים. במהלך נסיעתו בכביש 6, פגע הנאשם במשאית שעמדה בשולי הכביש. בית משפט קמא גזר על המערער 4 שנות מאסר, 24 חודשי מאסר על תנאי, פסילה לרכב כבד

לצמיתות ופסילה לשאר סוגי הרכב למשך 15 שנים, פיצוי בסך 20,000 ₪ לכל משפחת מנוח. ערכאת הערעור הקלה עונשו של הנאשם למאסר בפועל בן 3 שנים. בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון נדחתה.

ט. בגמ"ר 2315-12-19 **מדינת ישראל נ' כהן**, אשר ניתן על ידי מותב זה, ואינו חלוט, הורשע הנאשם, נהג משאית, במסגרת הסדר טיעון בגרימת מוות ברשלנות של 3 מנוחים, בהם תינוק כבן חודשיים, ופציעתה של אחת, כולם בני אותה משפחה. הנאשם עישן סיגריה אשר נפלה בעת נהיגתו, ומשהתכופף להרימה תוך הסטת מבטו, סטה עם משאיתו ופגע ברכבם של המנוחים, אשר חנה בשול. במסגרת הסדר הטיעון עתרה המאשימה להשתתף 4 שנות מאסר בפועל. מותב זה גזר על הנאשם 4 שנות מאסר בפועל, פסילה לצמיתות מלנהוג על רכב משאית ופסילה מלנהוג על כלל סוגי הרכב למשך 18 שנים. כמו כן הוטלו עונשי מאסר ופסילה מותנים, ופיצויים לעיזבון המנוחים. ערעור הנאשם על עונש המאסר תלוי ועומד בעת הזו.

י. בעפ"ת (מחוזי חי') 6532-03-12 **גאנץ נ' מדינת ישראל**, הורשע הנאשם, נהג אוטובוס בגרם מוות בנהיגה רשלנית - 5 עבירות. הנאשם, נהג אוטובוס, שוחח עם נוסעת שישבה מאחוריו תוך שהפנה מבטו אליה, ועל כן לא הבחין במשאית שעצרה בשולי הכביש. שם נקבע כי לנהג היו 14 שניות להבחין במשאית ולהסיט את רכבו. במקרה זה נגזרו על הנאשם 4.5 שנות מאסר, פסילה לצמיתות מלנהוג על רכב ציבורי ו- 20 שנות פסילה לכל סוגי הרכב.

48. קביעת מתחם העונש ההולם, תעשה בהתאם לעיקרון ההלימה, שהינו קיומו של יחס הולם בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

49. אני קובע כי מתחם הענישה ההולם לעבירות בנסיבות שלפנינו, תוך התחשבות בריבוי העבירות ומספר הנספים, נע בין 36 חודשי מאסר ועד 5 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. לעניין מתחם הפסילה, אני קובע מתחם הנע בין פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים ועד פסילה לצמיתות. כל זאת, לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשם

50. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה על פי סעיף 40א'.

51. הלכה היא כי בנוגע לתאונות דרכים קטלניות יש לתת עדיפות לאינטרס הציבורי שבהרתעה מאשר לנסיבות האישיות של הנאשם. ברע"פ 6173/12 **עזרא רסקאי רדה נ' מדינת ישראל**, התייחס בית המשפט העליון וקבע כי יש לתת משקל נמוך, אם בכלל, לנסיבותיו האישיות של הנאשם בעבירה של גרימת מוות ברשלנות וזאת בייחוד כאשר אין מדובר ברף הרשלנות הנמוך.
52. מלאכה קשה מוצבת בפני בית המשפט אשר צריך לגזור את דינו של הנאשם אשר נטל אחריות והודה בביצוע המעשים, כמו גם הביע חרטה על התנהגותו שגרמה לתאונת הדרכים שבה קופחו חייהם של ארבעה אנשים ונפצעו אחרים.
53. עם זאת, יודגש כי במלאכת גזירת העונש, אין לפסוח על בדיקה אינדיבידואלית של נסיבות הנאשם, שכן הענישה לעולם תיבדק לכל מקרה לפי נסיבותיו [ראו תפ(חי) 43073-11-13 **מדינת ישראל נ' זובידאט**, לא פורסם (מיום 14.9.16)].
54. בעניינו מדובר בנאשם כבן 45, אשר בחר להעמיד את התביעה על ראיותיה, אך חזר בו לאחר שמיעת עדותו של הבוחן, הודה במיוחס לו ולפיכך חסך זימון שיפוטי. הנאשם נטל אחריות והביע צער על תוצאותיה הקשות של התאונה. התרשמתי כי צערו עמוק וכנה. לא התעלמתי ממצבו האישי של הנאשם עקב האירוע הטראגי, כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן (ראו: רע"פ 5112/16 **אברהם כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 043.07.16) וכן ר' רע"פ 3714/15 **מלר נ' מדינת ישראל**, טרם פורסם (מיום 8.6.15)) וכן מהשלכות התאונה גם על חייו שלו ושל משפחתו.
55. בעניין זה, מצאתי לנכון להביא את הדברים כפי שנכתבו בע"פ 40285-10-15 **מדינת ישראל נ' רינה ראובן פישמן** (פורסם בנבו, 21.12.2015), שם נקבע: "**בתי משפט על כל ערכאותיהם אמרו וישבו ואמרו, כי רק מאסר מאחורי סורג ובריה נותן ביטוי לערך של קדושת חיי אדם**".
56. התחשבתי בהתרשמות החיובית של שירות המבחן מן הנאשם (ראו: רע"פ 1810/13 **פינטו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.3.13); בש"פ 7999/12 **ג'רבי נ' מדינת ישראל** בש"פ 7848/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.11.10)). שבתי ושקלתי את הדברים. אך כידוע: "**המלצותיו של שירות המבחן, כשמן כן הן - המלצות. בית-המשפט אינו כבול לאמור בהן והוא אינו מחויב לפעול על פיהן. עמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית-המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם - לעיתים יאמץ בית-המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין לנסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך**

מתן משקל ראוי להמלצות שירות המבחן" (רע"פ 7257/12 סנדרוביץ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.10.12).

57. לחובת הנאשם רשומה הרשעת תעבורה אחת, יתר הרשעותיו התיישנו וגיליון רישומו הפלילי נקי. לא התעלמתי מנסיבותיו האישיות, היותו נשוי, אב לילד כבן 14, ומפרנס יחיד. לא התעלמתי מהטראומה הקשה שחוזה ושעודנה משפיעה על חייו ועל חיי משפחתו. לצד כל זאת התחשבתי ברמת הרשלנות הגבוהה, בנסיבות התאונה ובתוצאות הקשות והטרגיות.

58. עוד מצאתי, כי יש לתת את הדעת למספר הקורבנות שגבתה נהיגתו הרשלנית של הנאשם, ארבעה במספר. בע"פ 1581-08-13 מוחמד אלגבור נ' מ.י. [פורסם בנבו] קבע בית המשפט: **"מספרם של קורבנות העבירה, הקשר המשפחתי, הדרך המזעזעת שבה נספו קורבנות העבירה, החורבן שהמיט המעשה על קרובי המשפחה, הינן נסיבות המצדיקות לטעמי, כשלעצמן, ייחוס מעשי עבירה נפרדים של גרימת מוות ברשלנות, בהתייחס לכל אחד מקורבנות המעשה, מתוך כיבוד עקרון העל של קדושת חיי האדם וכן לאור צרכי הרתעה".** במקרה שלפני קבעתי מתחם ענישה הולם אחד. הלכה זו אושרה אף ברע"פ 698/14 אלג'בור נ' מדינת ישראל.

59. בע"פ 2014/20 לורן אנקרי נ' מדינת ישראל נקבע כי: **"הכלל הנוהג הוא כי על הענישה ליתן משקל הולם לערך החיים של כל אחד מקורבנות התאונה".** כך, לדאבון הלב, גם במקרה שלפני.

60. בע"פ 5135/18 מחמד עבידיה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 26.06.2019) נקבע: **"במצבים של רשלנות וחוסר מודעות חובתו של בית המשפט היא להחמיר כדי להרתיע נהגים משהייה במצב של חוסר מודעות בעת הנהיגה. התכלית היא לכוון את הנהגים, שיפנימו כנדרש את המסר הבא: "כלי קטלני בידך! עליך להתרכז ולהיות מודע ככל שניתן באופן סביר למצב העניינים. כשל בתודעה עלול לגבות חיי אדם!".**

61. מדובר בתאונה מחרידה שהייתה יכולה וצריכה להימנע. תאונה קטלנית שגבתה חיים של נוסעים ברכב ציבורי ושנגרמה באשמתו הישירה של הנאשם. הנאשם לא הקפיד על כללי בטיחות בסיסיים, שמטרתם להבטיח ערנותו של זה הנוהג ברכב ציבורי ושחיי הנוסעים באותו רכב תלויים בו. האוטובוס המנותץ בשול הדרך לאחר התאונה, קורת הבטון שחדרה לאוטובוס ונטלה חיים - כל אלה ועוד ממחישים את רגעי האימה שחוו הנספים ברגעיהם האחרונים ויתר הנוסעים.

סוף דבר

62. נוכח כל האמור לעיל ובהתחשב בכלל הנתונים וטענות ב"כ הצדדים אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. **מאסר בפועל בן 4.5 שנים.**

ב. **12 חודשי מאסר על תנאי** לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה בה הורשע או עבירה של נהיגה בפסילה.

ג. **פסילה לצמיתות מלנהוג על אוטובוס או על רכב משא או להחזיק רישיון נהיגה לרכב משא או לרכב ציבורי.**

ד. **פסילה בפועל למשך 18 שנים** מלנהוג או מלהחזיק ברישיון נהיגה לשאר סוגי כלי הרכב. ככל ולא הופקד הרישיון עד כה, על הנאשם להפקיד רישיונו במזכירות בית המשפט לאלתר. **הפסילה תימנה ממועד ההפקדה ותכלול תקופת פסילה מנהלית ושיפוטית.**

ה. **פסילה על תנאי בת 12 חודשים** למשך 3 שנים מיום שחרורו, לבל יעבור על עבירות בהן הורשע, או עבירה של נהיגה בפסילה.

ו. **פסילה על תנאי בת 8 חודשים** למשך 3 שנים מיום שחרורו, לבל יעבור על עבירות המפורטות בתוספת ראשונה או שניה.

ז. **פיצוי כספי לעיזבון כל מנוח בסך 20,000 ₪.** הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט תוך 6 חודשים מהיום. המאשימה תעביר למזכירות פרטי ח-ן לשם העברת הפיצוי לעיזבון. אין בסכומים שנפסקו כדי להקל ואף לו במעט על סבלן של המשפחות וכאבן. לא יופקד הסכום, במועד שנקבע, יישא הפרשי ריבית והצמדה החל מהיום.

ח. **פיצוי כספי בסך 20,000 ₪ לגב' ווהב מאירה,** שנפצעה קשה בתאונה. הפיצוי יופקד בתוך 6 חודשים מהיום, במזכירות בית המשפט ויועבר לפצועה על ידי פרטים שתמסור המאשימה בתוך 7 ימים מהיום. לא יופקד הסכום, במועד שנקבע, יישא הפרשי ריבית והצמדה החל מהיום.

ט. לאור הטלת רכיב הפיצוי וכן לאור מצבו הכלכלי של הנאשם, אמנע מהטלת

קנס כספי.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במתקן כליאה הדרים בתוך 45 יום מהיום אלא אם תתקבל החלטה אחרת על ידי ערכאה שיפוטית מוסמכת.

שב"ס מתבקש לזמן הנאשם למיון מוקדם באמצעות ב"כ הנאשם.

מוצא בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד הנאשם שיעמוד בתוקפו עד מועד התייצבות הנאשם לריצוי עונשו. הערבויות שנקבעו עד כה יוותרו על כן לצורך הבטחת התייצבותו לריצוי עונשו. הנאשם יפקיד דרכונו לאלתר ככל והדרכון לא הופקד עד כה.

העתק ההחלטה לשירות המבחן ולשב"ס לצורך מיון מוקדם.

זכות ערעור לבית משפט מחוזי מרכז תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד אייר תשפ"א, 06 מאי 2021, במעמד הנוכחים